

Filozofická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

KATEDRA BOHEMISTIKY

Posudek na bakalářskou/magisterskou diplomovou práci

Autor: Kateřina Bujoková

Studijní obor: Česká filologie se zaměřením na editorskou práci ve sdělovacích prostředcích

Název práce (česky/anglicky): Analýza mluvního projevu tvůrců na platformě YouTube

Vedoucí / Oponent práce: Speech Analysis of YouTube Creators

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, schopnost formulovat cíl a závěry práce	A–B
Teoretická podkladová koncepce, metodologie, terminologie	B
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy	A
Interpretace a argumentace	A–B
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	A
Struktura práce, výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků, dodržení ortografické a gramatické normy	A–B
Bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	A
Výsledný průměr	A–B

Hodnocení písemné verze práce – návrh klasifikačního stupně:

Autorka si zvolila pro svou fonetickou analýzu mluvního projevu skupinu 6 tzv. youtuberů (mužů), kteří aktuálně pravidelně veřejně vystupují na platformě YouTube. Tento typ mluvčích v dnešní době zastává ve veřejném prostoru významnou roli, jelikož hovoří k širokému publiku různé věkové kategorie a může mít tak vliv mj. na jejich jazykový vývoj, zejména pokud jde o mladé posluchače. Přesto se těmito mluvčími do této doby z hlediska čistě zvukové roviny nikdo nezabýval (jak uvádí autorka v teoretické části své práce). Studentka se tak pro svou práci a výběr zvukových složek inspirovala především pracemi zaměřenými na sledování projevu profesionálních mluvčích, přičemž neopomněla jak v teoretické, tak v analytické části vždy upozornit, že ačkoliv provádí určitá srovnání s jí zvolenými sondami, u tohoto typu mluvčích jsou očekávány jiné výsledky.

Charakter a struktura práce je standardní: v úvodu autorka prezentuje téma a strukturu práce, stanovené cíle i vlastní předpoklady. V teoretické části shrnuje základní poznatky o veřejném mluveném projevu, ortoepii a složkách zvukové roviny, dále doplňuje informace o stratifikaci češtiny a médiích, především se zaměřuje na internet a platformu YouTube. Analytická část je mnohem obsáhlejší a zahrnuje zaměření práce, metodologii sledovaných jevů a samotnou prezentaci výsledků. V závěru je pak celkové hodnocení vybraných jevů a jsou vyzdvihnuty nejdůležitější poznatky na základě vlastního výzkumu.

Autorka přistupuje k analýze velmi precizně, a to jak při výběru mluvčích (studentka předem vytvořila dotazník, aby zjistila, kteří youtuberi jsou aktuálně nejvíce sledováni) a tvoření vzorku, tak při samotné analýze. Její výzkum je především exaktní a při hodnocení každého jevu zohledňuje případný vliv vnějších faktorů, např. nedostatek vzorku ke zkoumání, vliv

místa pobytu mluvčího, připravenost vs. nepřipravenost projevu, střih videí atd. Kromě poměrně klasického hodnocení jevů zvolila v suprasegmentální rovině klasifikaci na základě poměru chybovosti. Po komentáři k jednotlivým mluvčím v souvislosti se sledovanou složkou následuje vždy krátké shrnutí, kde oceňuji autorčinu reflexi případných vlivů na výsledná data a její pohled na projev youtubera z hlediska vlastní percepce.

V práci shledávám jen drobné nedostatky. Z hlediska obsahu by bylo vhodné se v teoretické (i analytické) části trochu více zmínit o centralizaci vokálů, která aktuálně v mluvních projevech z hlediska vokalické kvality „dominuje“, navíc, jak autorka potom v analytické části uvádí, je to i nejčastější příčina deformace vokálů u sledovaných youtuberů.

Autorka vybírala mluvčí k analýze na základě dotazníkového šetření (str. 35). K tomuto je v práci uvedeno málo informací, např. kde šetření probíhalo, kdo konkrétně se ho účastnil (studenti, ženy × muži apod.).

Studentka také, jak je zmíněno výše, zohledňuje při klasifikaci jevů připravené a nepřipravené projevy, jejich poměr ale není stejný, proto není možné na základě tohoto faktoru příliš zobecňovat. Je však nutné zde podotknout, že autorka si je tohoto nedostatku vědoma, jelikož sama v práci píše, že ani tzv. improvizovaný projev není zcela spontánní.

V práci se objevuje pár stylistických či formálních nedostatků, které však nemají výrazný vliv na jinak velmi precizně provedenou analýzu a obecně obsah textu.

Závěrem bych ráda doplnila, že studentka pracovala samostatně. V případě nejasností či pochybností během svého výzkumu docházela průběžně na konzultace, vždy pečlivě připravena.

Z výše uvedených důvodů práci ráda **doporučuji k obhajobě** a před obhajobou hodnotím stupněm A–B.

Otázky k diskusi:

- 1) Proč jste v rámci intonace nehodnotila také melodii? V sondách, kterými jste se v práci inspirovala, je právě melodie několikrát zmíněna v rámci poslechových testů jako významná řečová složka mající vliv na klasifikaci mluvčího z pohledu posluchače/diváka.
- 2) V závěru práce píšete, že byste do budoucího výzkumu zahrnula i ženy. Sledujete youtuberky a máte představu, v čem by se jejich projev mohl lišit od projevu youtuberů?
- 3) Uvažovala byste pro budoucí zkoumání vytvořit poslechový test (podobný těm ze sond, na které odkazujete) pro běžného diváka? Proč ano/ne?
- 4) V poslední části textu subjektivně hodnotíte jednotlivé mluvčí. Byl pro Vás projev některého z nich při percepci výrazně nepříjemný (či naopak velmi příjemný)? Pokud ano, co bylo příčinou?

Datum a podpis oponenta práce:

13. 7. 2022

Michaela Kopečková